

Spis treści

Wykaz skrótów	9
1. Akty prawne	9
2. Periodyki	12
3. Publikatory	12
4. Inne skróty	13
Wprowadzenie	15
Rozdział I. Istota przedawnienia	19
1. Ewolucja przedawnienia	19
1.1. „Dawność”	19
1.2. Obecny stan prawny	22
2. Pojęcie przedawnienia	27
3. Cechy konstrukcyjne przedawnienia	31
3.1. Związek z upływem czasu	31
3.2. Bezczynność uprawnionego	32
3.3. Związek z przymusem państwowym	33
3.3.1. Przymus państwowy	33
3.3.2. Zaskarżalność	34
3.4. Obiektywizm	42
3.5. Rygoryzm	43
3.6. Jednolitość	43
4. <i>Ratio legis</i> przedawnienia	44
4.1. Klasyfikacja motywów legislacyjnych	44
4.1.1. Klasyfikacja jakościowa	45
4.1.2. Klasyfikacja ilościowa	62
4.1.3. Klasyfikacja funkcjonalna	63
4.1.4. Klasyfikacja systemowa	70
4.2. Ocena motywów legislacyjnych	74

4.2.1. Argumenty, które nie przekonują	74
4.2.2. Różnorodność aksjologiczna	76
4.2.3. Względna siła argumentów uzasadniających przedawnienie	79
4.3. Myśl przewodnia przedawnienia	81
5. Przedawnienie w kontekście konstytucyjnym	83
Rozdział II. Legalny model przedawnienia	86
1. Metoda regulacji	86
1.1. Konwencja terminologiczna	86
1.2. System przepisów regulujących przedawnienie	88
1.3. Zakres zastosowania regulacji kodeksowej	89
2. Charakter prawny przepisów regulujących przedawnienie	91
2.1. Przepisy bezwzględnie wiążące	91
2.2. Zakres ograniczeń	96
2.3. Motywy legislacyjne przyjętego rozwiązania normatywnego	98
3. Reguły interpretacyjne	102
3.1. Wykładnia restryktywna	102
3.2. Zasady interpretacji przepisów szczególnych	103
3.2.1. Zakaz analogii i rozszerzającego interpretowania wyjątku ..	103
3.2.2. Rozwiązania kompleksowe	106
3.2.3. Roszczenia z umów nienazwanych i mieszanych	107
3.2.4. Roszczenia stwierdzone wyrokiem	111
3.2.5. Odpowiednie stosowanie	113
3.3. Przepisy regulujące wstrzymanie i przerwę biegu przedawnienia ..	114
Rozdział III. Terminy przedawnienia	116
1. Konstrukcja terminów przedawnienia	116
1.1. Pojęcie	116
1.1.1. Termin przedawnienia	116
1.1.2. Terminy materialnoprawne i procesowe	117
1.2. System terminów przedawnienia	119
1.2.1. Terminy ogólne	119
1.2.2. Terminy szczególne	126
1.3. Zróznicowanie terminów przedawnienia	137
1.3.1. Metody regulacji	140
1.3.2. Kalkulacja długości terminów przedawnienia	144
1.3.3. Brak symetrii	148
2. Bieg terminów przedawnienia	149
2.1. Inicjacja biegu terminów przedawnienia	149
2.1.1. Relacja zasad wyrażonych w art. 120 k.c.	149

2.1.2. Podstawowe reguły interpretacyjne	151
2.1.3. Poszczególne zasady	155
2.1.4. Początek biegu w przepisach szczególnych	159
2.2. Mechanizmy wstrzymujące bieg przedawnienia	165
2.2.1. Rodzaje mechanizmów wstrzymujących bieg przedawnienia	165
2.2.2. Interpersonalne przyczyny wstrzymania biegu przedawnienia	166
2.2.3. Sytuacyjne przyczyny wstrzymania biegu przedawnienia	173
2.2.4. Podmiotowe przyczyny wstrzymania biegu przedawnienia	176
2.2.5. Inne przyczyny wstrzymujące bieg przedawnienia	180
2.3. Zakończenie biegu przedawnienia	181
2.3.1. Przerwa biegu przedawnienia	181
2.3.2. Inne przyczyny zakończenia biegu przedawnienia	206
Rozdział IV. Zakres przedmiotowy przedawnienia	208
1. Przedmiot przedawnienia w polskim prawie cywilnym	208
1.2. Przedawnienie a prawo podmiotowe	213
1.3. Przedawnienie a prawa kształtujące i zarzuty	216
1.3.1. Uprawnienia kształtujące	217
1.3.2. Zarzuty	219
1.4. Roszczenia	220
1.4.1. Roszczenia materialnoprawne	220
1.4.2. Roszczenia cywilnoprawne	227
1.4.3. Roszczenia majątkowe	231
2. Roszczenia nieulegające przedawnieniu	236
2.1. Wyjątki przewidziane w ustawie	236
2.2. Analogia i odpowiednie stosowanie	240
2.2.1. Dopuszczalność analogii	240
2.2.2. Odpowiednie stosowanie art. 223 k.c. do innych praw podmiotowych	241
2.3. Roszczenia, które nie przedawniają się ze swej natury	245
Rozdział V. Zarzut przedawnienia	248
1. Pojęcie	248
1.1. Zarzuty	248
1.2. Materialnoprawny zarzut przedawnienia	250
1.3. Procesowy zarzut przedawnienia	251
1.4. Podniesienie zarzutu	253
1.4.1. Adresat zarzutu	253
1.4.2. Czas i sposób podniesienia zarzutu	255
1.4.3. Skutek podniesienia zarzutu	261
1.5. Ciężar dowodu	261

2. Sposoby uwzględniania przedawnienia	262
2.1. Przedawnienie uwzględniane z urzędu	262
2.2. Przedawnienie uwzględniane na zarzut	269
2.2.1. Zmiana konstrukcyjna	269
2.2.2. Ocena obowiązującej konstrukcji	271
3. Zrzeczenie się zarzutu przedawnienia	277
3.1. Charakterystyka zrzeczenia się zarzutu przedawnienia	279
3.2. Zakaz zrzekania się przed upływem terminu przedawnienia	286
3.3. Forma zrzeczenia się zarzutu	288
3.3.1. Dowolność formy	288
3.3.2. Dorozumiane zrzeczenie się zarzutu	289
3.4. Skuteczność zrzeczenia się zarzutu przedawnienia	296
3.4.1. <i>Actio Pauliana</i>	296
3.4.2. Nadużycie prawa a zrzeczenie się zarzutu przedawnienia ..	299
4. Nadużycie zarzutu przedawnienia	300
4.1. Stan prawny przed wejściem w życie Kodeksu cywilnego	302
4.1.1. Prawo międzywojenne	302
4.1.2. Powojenna regulacja przedkodeksowa	303
4.2. Rozwiązanie przyjęte w Kodeksie cywilnym	306
4.3. Obecny stan prawny	311
4.4. Najważniejsze zasady rządzące wykładnią art. 5 k.c.	313
4.5. Zasady współżycia społecznego a zarzut przedawnienia	319
4.5.1. Analiza orzecznictwa	319
4.5.2. Zasady stosowania art. 5 k.c. do zarzutu przedawnienia ...	336
4.6. Zarzut przedawnienia a społeczno-gospodarcze przeznaczenie prawa	360
Bibliografia	363
Wykaz orzeczeń przywoływanych w tekście	383
1. Orzecznictwo Sądu Najwyższego	383
2. Orzecznictwo Sądów Apelacyjnych	396
3. Orzeczenia innych organów	397